

Alexander Calder

1898 -1976

Predstavitev dela

Zahtevana
starost:

od 9 let

izobraževalni interes

- Ura likovne vzgije je namenjena ustvarjalnemu mišljenju, saj od vsakega posameznika in njegovega ustvarjanja zahteva reševanje vedno novega problema, ki se mu pojavi pri ustvarjanju prostostoječega kipa. Znajde se v vedno novih situacijah, ki mu pri delu postavljajo nove omejitve, ki jih mora s svojim razmišljanjem premagati.

Seznanitev z delom

Predstavitev Alexandra Calderja kot umetnika, ki je v večji meri ustvarjal z žico in drugimi materiali. Umetnik je bil sprva očaran z risanjem črt, kasneje pa je začel ustvarjati kipe iz žice. Učitelj učencem ne pokaže umetniških del umetnika, saj ni namen uče ure, da bi umetnikovo delo poustvarjali (delali replike)

Vir : http://www.nytimes.com/slideshow/2008/10/17/arts/1017-CALD_4.html

Alexander Calder

Alexander "Sandy" Calder se je rodil v Lawntonu, v Pennsylvaniji

Njegov oče Stirling Calder je bil znan kipar, ki je ustvaril številne javne instalacije, večino od njih v bližnji Philadelphiji. Tudi njegova mama Nanette (rojena Lederer) je bila umetnica.

Leta 1929 je imel v Parizu na Galerie BILLIET Calder svojo prvo samostojno razstavo kipov iz žice.

Calderjevo delo **Cirkus** je tisto, ki ga je spodbudilo k nadaljnjemu ustvarjanju z žico.

<http://www.biografiasyvidas.com/biografia/c/calder.htm>

analiza dela

- Tipični kip iz žice
- Skice živali v gibanju. Črte predstavljajo žico.
- Uravnoveženi kip
- Detajli

Uporabljeni viri/ materiali (za učence)

- ❑ **orodja** : Kiparjenje z žico zahteva klešče/ščipalke za žico za vsakega učenca pri mizi.
- ❑ **materiali**: lepilni trak, list papirja, svinčnik, barnico, tanko in debelejšo žico

<http://www.bartelart.com/arted/wiresculpture.htm>

učni cilji

Učenci:

- razvijajo občutek, da lahko črtno risbo spremenijo v 3D oblike-kipe,
- spoznajo, da črta na skici predstavlja žico kipa figure v gibanju,
- razvijejo spretnost oblikovanja žice v kip, ki predstavlja figuro v gibanju.

pedagoška organizacija pouka

- Spoznajo Alexandra Calderja
- Predstavitev elektronskih prosojnic o umetniku

http://www.nytimes.com/slideshow/2008/10/17/arts/1017-CALD_index.html

- Seznanitev z delovni procesom, kako ustvariti kip iz žice
- Navodila za varno delo z žico

trajanje

- ↻ Opazovanje, motivacija, razlaga 20 min.
- ↻ Izdelava skic živali v gibanju 10 min.
- ↻ Kiparjenje kipa iz žice 45 min.
- ↻ Dodajanje detajlov 10 min.
- ↻ Vrednorenje 5 min.

source

[:http://graphics8.nytimes.com/images/2008/10/17/arts/17cald.large1.jpg](http://graphics8.nytimes.com/images/2008/10/17/arts/17cald.large1.jpg)

"Alexander Calder: Ustvarjanje v Parizu, 1926-1933," v Whitney Museum of American Umetnikovo ustvarjanje Feb. 15, vsebuje portrete iz žice.

ustvarjalni progres :

naloge učencev

- izražajo gibe in se ustavijo v različnih pozah. Opazujejo, kako učitelj lepilni trak okoli učenčevega telesa
 - oprazujejo in analizirajo kje potuje trak, ugotovijo smeri potovanja traku
 - opazujejo fotografije živali v gibanju in narišejo skice živali na list
 - na listu z drugo bravo označijo črte, ki bodo predstavljale žico, določijo tudi smer, v kateri bodo začeli graditi kip
 - ob pomoči skice ustvarijo samostojni kip iz žice
 - dodajo detajle, vrednotijo svoje in izdelke sošolcev
- **navodila**
 - **PAZI na VARNOST** – Še posebno kratke žice so nevarne za poškodbo oči in kože na obrazu. Ne mahaj z žico naokoli, Mlajšim učencem žico na koncih zavijemo nazaj v pentljo. Če je le možno delamo, z varnostnimi očali.

potek /napredek

I faza

- Opazovanje, gibanja in poz.
- Opazovanje črt, ki so nastale pri lepiljenju traku okoli učenca. Črte predstavljajo žico kipa.
- Risanje risbe- motiva živali v gibanju .
- Oprazovanje črt risbe, začetek in konec črte, smeri....
- Upoštevanje navodil za varno delo..
- Ustvarjanje prostostoječega kipa živali v gibanju.

2 faza

- Kipu s tanjšo žico dodajajo detajle.
- Učenci opazujejo likovna dela sošolcev in jih vrednotijo.
- Opazujejo likovna dela umetnika Alexandra Calderja.

napotki za delo

I faza

- Ustvarjali bomo prostostoječi kip iz žice, ki predstavljal žival v gibanju.
- Najprej bomo opazovali gibanje sošolcev in poze v katerih se bodo na znak ustavili.
- Uporabili bomo bel lepilni trak. Enega od učencev bomo okrog telesa ovili z njim.
- Črte, ki smo jih ustvarili z lepilnim trakom predstavljajo smer žice kipa, ki ga bomo ustvarili
- Z debelejšo žico bomo po skici, ki jo boste narisali ustvarili kip iz žice.

2 faza

- Bodite pozorni na detajle.
- Ne pozabite kipu dodati detajle in tanše žice.
- Po ustvarjanju opazujte kipe sošolcev in jih vrednotite.
- Opazujte likovna dela umetnika Alexandra Calderja.

vloga učitelja

I faza

- Motivacija: Navodila za gibanje ob glasbi in prekinitvi za ustvarjanje poz, navodila za opazovanje poz (lego telesa, pozicijo rok, nog, glave... Motivacija za ustvarjanje vedno novih poz.
- Vodenje učencev pri natančnem opazovanju gibanja, poz in kasneje traku, ki ga bomo ovili okoli sošolca, saj bo ta predstavljal žico kipa.
- Vodenje učencev pri opazovanju fotografije živali in ustvarjanju skice živali v gibanju. Črta- predstavlja žico in smer žice s katero bomo ustvarjali.

2 faza

- Usmerjanje učencev v dodajanje detajlov.
- Vodenje učencev pri opazovanju kipov sošolcev in pri vrednotenju svojih njihovih del.
- Predstavitve likovnih del umetnika Alexandra Calderja in predstavitve slovenskega kiparja Janeza Boljke in njegovih del.

koraki izvajanja

1

Čas za igro gibov in ustvarjanje poz.
Učenci ustvarjajo raznovrstne gibe in poze.
Spoznajo pestrost v razgibani pozi.

2

Črta je žica.
Narišejo tridimenzionalno skico živali v gibanju.

3

Izdelajo kip živali v gibanju.

4

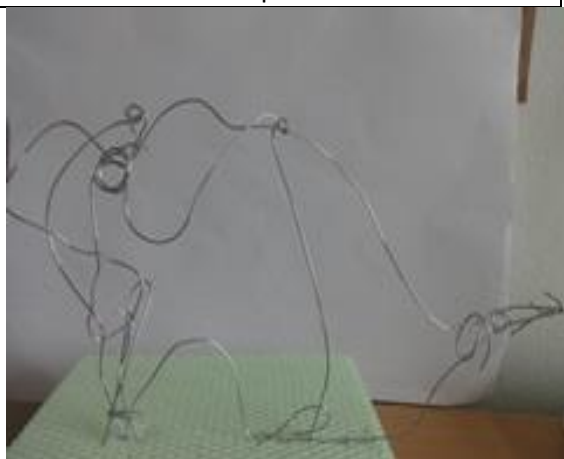
Spoznajo, da vztrajno in natančno delo vodi k dobro oblikovanemu kipu.

5

Učenčeva skica in kip.

6

Kip iz žice, ki vsebuje tudi detajle.

možnost širitve

Učitelj lahko povabi učence, naj vrednotijo nekatere kipe iz žice, ki jih je ustvaril umetnik Alexander Calder. Njegovi kipi so razstavljeni v mnogih velikih mestih in v skoraj vseh velikih muzejih. Calder je v svojem zgodnjem ustvarjanju izdelal Cirkus (zbran v več kovčkih) s katerim je z žičnatimi artisti odigral celotne cirkuške predstave. Učitelj predstavi tudi sloveskega kiparja, ki živi in razstavlja v neposredni bližini šole. Likovnega ustvarjalca in dela Janeza Boljke.

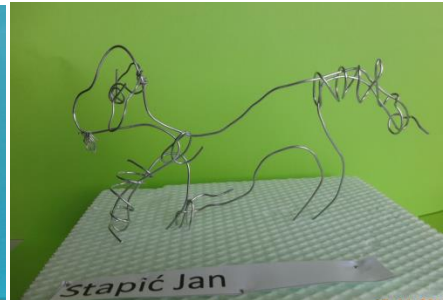
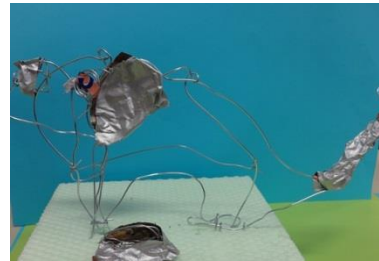
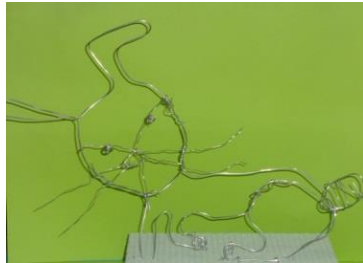
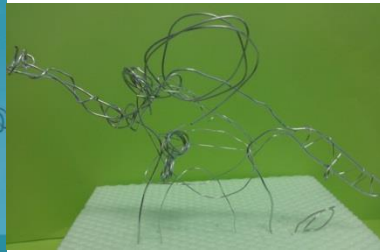
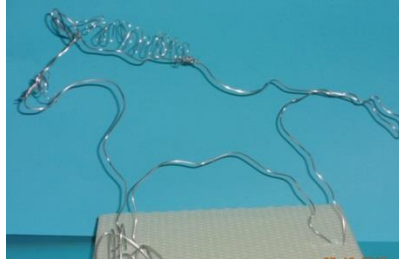
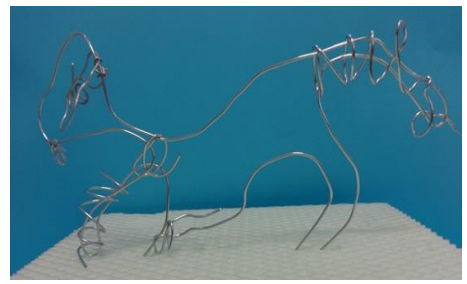
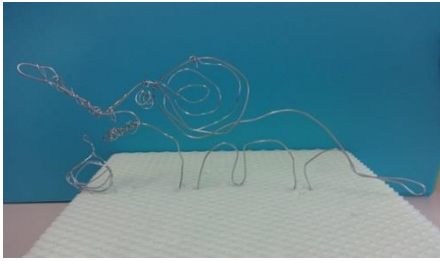
- ↪ Janez Boljka - slovenski kipar, slikar in grafik, * 21. junij 1931, Subotica, † 20. avgust 2013, Ljubljana
- ↪ <http://www.rtv slo.si/kultura/drugo/poslovil-se-je-kipar-in-slikar-janez-boljka/315798>

Učiteljica/izvajalka: Jerneja Bergant Belaj

Šola: OŠ Vič

e- naslov: os.vic@guest.arnes.si

ZAKLJUČEK - nekaj dokončanih kipov
RAZSTAVA

MALDI UMETNIKI/CE

